

volk nog verder overgeven aan de ellende, en nog langer aan N. S. B.-ers en vele anderen zelf ruimte baan laten om met de belijdenis te knoeien, omdat „de kerk” zelf de waarde van het kerkelijk woord en de kerkelijke belijdenis heeft laten verkeeren in waardeloosheid, zullen wij ons tot God Jahwe hebben te bekeeren, en Hem binnen onze kerkmuren — daar zijn zij toch voor, als het kerkmuren zijn — de hand hebben te reiken.

En zodra ieder, die God vreest, binnen de Gereformeerde Kerken en buiten haar, zijn God weer de hand geeft, en weer gehoorzaam wordt, zullen wij de eenheid krijgen, waarnaar in 1834 gesnakt is. Dan komt er dat levende, konkrete samen-opnieuw-zich-instituëren. Dan zal het ééne gegeven instituut het andere „in de crisis brengen”; dan zal de levensstroom zich verleggen; hij zal den onwillige voorbijgaan, den zuurlijkenden Jona, die niet danken kan voor een konkrete bekeering, ook bij anderen. Dan zal de heele kudde — om nu voor het laatst met Huber te spreken — naar buiten zijn geleid. En dan zullen wij iets hebben gedaan tegen den anti-christ die op weg is. Dit iets zal dan meer zijn dan stichtelijk gekweel en geteem; men vergeve mij, dat ik met dit onparlementaire, en dus mogelijk-nog-niet-corrupte, woord dit artikel beëindig. Want het wordt tijd, dat wij elkaars naaktheid door ons gescheurde kerkkleed heen gaan zien.

Verbondsgelooft en toekomst....

Ik denk hier aan een woord van Dr A. Kuyper. Het werd gesproken in die mooie eerste zitting der eerste synode, waarop in 1832 de vereenigde Gereformeerde Kerken krachtens de Acte van Afcheiding eenheid zochten en vonden met allen, die eenzelfde belijdenis liefhadden, en zoo kwamen tot het opnieuw-instituëren, teneinde niet buiten den stroom te raken, den stroom van Christus' actueele kerkvergadering. Aldus sprak Dr Abraham Kuyper in het mooie uur, toen de menschen van 1834 en die van 1893 elkaar hadden gevonden op de basis der belijdenis, die op de hervormde proekstoelen lag.... in drukinkt, aldus sprak hij:

„En waarom tintelt daarbij blijdschap in uwe „en onze zielen? Het is, omdat wij beiden niet „als nieuwe mannen in een vreemd land de banier „van Christus planten; maar elkander hier we- „dervinden als zonen van dezelfde vade- „ren, die eerst te zamen tegenover Rome heb- „ben geworsteld en van Rome geloden; die, toen „in het Arminianisme nogmaals de zuivere Be- „lijdenis werd aangerand, na bange worsteling „opnieuw de victorie hebben weggedragen; en die, „als vrucht van dezen hunnen arbeid, de volste „en diepste belijdenis van Gods vrijmach- „tige Genade in de wereld hebben uitgeroe- „pen....

„Ja, er is nog meer, dat ons saam verbindt. „Er is ook de belijdenis van de gemeen- „schappelijke schuld d'er andere vaders, „die daarna zijn gekomen, en van wat wij aan de „schuld van deze onze vaders hebben toegevoegd. „Hoe spoedig is in de Kerk het rijkste paud uit „het oog verloren, het fijne goud verdonkerd! Hoe- „zeer heeft de hoogmoed der menschelijke ge- „leerdheid, het Pelagianisme en het toegeven aan „wereldzin, de Kerken onzer vaders doen dalen „in levenskracht en kracht des geloofs....! In „rechtvaardige oordeelen kwam God toen over onze „heilige erve, en Hij zond in toorne vreemde mach- „ten en vijand'ge autoriteiten, om Zijn eens zoo „heerlijke Kerke te kastijden.

„En waar nu in uwe en onze kringen door Gods „genade weer een opleven kwam, daar was dit „niet uit ons; maar het was God, de Oriemaal „Heilige, Die om het bloed des Verbonds in het „heilig zaad een steunsel liet.

„Die God heeft in Zijne genade in uwe kringen „het eerst den Heiligen Geest laten ruischen; en „toen wij dit hoorden, en ook wel iets gevoelden „van dit werk Gods in uwe conscientien, doch „zonder alsof zelf op te waken, heeft Hij over „ons uitgegoten een geest van nog „dieperen slaap; totdat het Hem belieft, in „het eind ook ons te wekken, wier schuld „langer was doorgedaan; maar die Hij dan „nu ook te plotselinger en te talrijker deed opstaan.

„Van dat oogenblik af keerde in ons gemood „het bewustzijn weder, dat wij stonden niet meer „tegen u, maar naast u. Vroeger hadden we wel „waardering voor uw kloekheid en sympathie voor „uw moed; doch we betreurden uw uitgaan, en „meenden nog altijd, dat uw scheiden onze kracht „had vermindert. Doch nu verstonden wij, dat „breken noodig was; dat gij door juister „inzicht waart geleid dan wij, waar wij nog „op hopen en hopen worstelden zonder te willen „breken. Toen zagen wij het: Gods Geest had u in „1834 geprikkeld tot een daad, waartoe ook wij „in slotte komen moesten, toen ook voor ons „het oogenblik van breken en van handelen „aanbrak....

„Aan Nederland schonk God een gave „Zijner genade, en in die gave de hooze roe- „ping, om van Nederland uit, ook bij andere „natiën de zuivere banier van Zijn volle waarheid „weer op te richten.

„En toen, met dat breede vergezicht „vóór ons, werden de zaken, die ons scheidden, „zoo nietig, en werd onze taak zoo machtig, dat „wij dorstten naar uw gemeenschap.”

Laat ons maar niet verder citeeren. Doch laat ons, zonder elk woord hier op een goudschaaltje te wegen (ook inzake dat „breken”, blijkbaar met de besturen, niet met de kerk), eens ons afvragen: is hier niet de daad, is hier niet de wil: heel de kerk en heel het volk? Is hier het geloof niet, dat gehoorzamen institueert?

Als de confessioneelen van tegenwoordig, en de vele, de vele anderen, die wij zoeken na 1834, willen terugkeeren met de daad tot de confessie, al is het ook om ze dadelijk nadat ze weer gemeenschappelijk erkend is, te gaan toetsen aan de Schrift, dan zullen ook wij ons verblijden, indien degenen wier schuld naar onze meening op dat ééne punt „langer” is „doorgedaan” eindelijk „te plotselinger en te talrijker” opstaan.

En laat hen van ons aannemen: dat zien wij als het konkrete: samen schuld-belijden. Dat zien wij als het uitleiden van de gansche kudde naar buiten.

K. S.

UIT DE SCHRIFT

Belijden op grond der belofte.

....zoodat wij vrijmoedig durven zeggen: De Heere is mij een Helper; ik zal niet vreezen wat mij een mensch zal doen.

Hebr. 13:6.

De vastheid van het vertrouwen van Gods kinderen rust op het spreken Gods.

De Kerk belijdt, omdat de Heere belooft.

Zij kan pas spreken, nadat Hij gesproken heeft.

Het staat maken op het woord des Heeren is de hoogste arbeid des geloofs.

Daarin wordt Hij het meest verheerlijkt.

Eerst: De Heere heeft gezegd: Ik zal u niet be- geven en Ik zal u niet verlaten.

Daarna de uitwerking: zoodat wij vrijmoedig durven zeggen: De Heere is mij een Helper; ik zal niet vreezen wat mij een mensch zal doen.

De Gemeente, die de belofte gelooft en aanvaardt, laat haar God niet alleen spreken. Zij komt zelf ook aan het woord. En haar spreken is een echo op het spreken Gods, een weerklank. Juist omdat haar God sprak, durft zij te spreken. Durft zij vrijmoedig te spreken.

Eerst voelde zij zich zoo ongetroost, zoo hopeloos gestemd. Nu staat zij vast en is onoverwinnelijk. Welgelukzalig is hij die den God Jacobs tot zijn hulp heeft, wiens verwachting is van den Heere zijn God. Hij heeft een almachtig en getrouw Helper en Beschermers. Alle schepselen zijn in Gods hand. Voor Hem moet Satan wijken, en alle macht der zonde en der wereld. Geen tegenstand of tegenspoed kan het werk des Geestes bij de spre- kende, belijdende Kerk vernietigen. De Heere zal volkomen uitkomst geven.

Dat heeft Mozes ervaren, toen hij ontsiep aan het vaderhart Gods, Jozua, toen hij het volk in- voeren mocht in het land der belofte, Salomo, toen hij het huis des Heeren voltooid zag. Dat hebben ook de Hebreërs ondervonden. Daarom durven ze met vrijmoedigheid zeggen: wij zullen met zulk een Helper niet vreezen, wat een mensch ons ook moge doen.

Menschen kunnen menschen veel leed doen, hen fel bekampen.

Denk eens aan Paulus. Menschen hebben hem het leven zoo moeilijk gemaakt, vanwege zijn be- lijden van Christus. Ze hebben hem gesmaad, tegengestaan, overgeleverd, gevangen gezet, gesla- gen, naar Rome gezonden, en ten slotte gedood. Schijnbaar waren ze machtig, zoodat ze hem over- wonnen. Maar de werkelijkheid was anders. Wat zal een nielig mensch mij doen? Heeft Christus niet gezegd: niemand zal mijn schapen uit mijn hand rukken. Zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid. Daarom kunnen de zijnen zeggen: De Heere is mij een Helper. Ieder persoonlijk zich toeëigenend door geloof wat de Belofte universeel toezegt. Gaat dat zoo gemakkelijk? Neen, het is een heele durf. Maar toch niet de moed van de wanhoop. Geen roekeloosheid! Vrijmoedig- heid! Het kan bijna niet. En toch mag het. De eenige grond is het ZODAT, het rusten in de belofte van den sprekenden God. Zoodat wij vrij- moedig durven zeggen.

Denk aan Psalm 56: In den Heere zal ik het woord prijzen, ik vertrouw op God, ik zal niet vreezen, wat zal mij een mensch doen?

Dat alleen kan vastheid aan ons geestelijk leven geven en moed tot elken eerlijken geestelijken strijd.

Laten we dan nimmer zekerheid zoeken buiten het Woord des Heeren. Het vrijmoedig durven zeggen gaat niet vooraf; het volgt op het spreken Gods.

Gij hebt de dure roeping, discipelen en disci- pelinnen van den Heiland, om het aan de wereld te toonen, waar uw vast vertrouwen op gegrond is. Uw God heeft gesproken; gij moet belijden.

Ook in dezen tijd, waarin de vijanden Sion zoo- zeer gram zijn.

Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten.

Op dat trouw getuigenis wilt gij u immers ver- laten.

Al gevoelt ge niet altijd even sterk de hand die u leidt, al is het soms duister rondom u, al klagt ge mismoedig: wij zien onze teekenen niet, al zijn de vijanden vele en machtige, al schijnt alles u toe te roepen: uw strijd is tevergeefs; verwacht gij het maar van uw God!

Als ge alles verliest, dan zult ge te vaster bou- wen op Zijn gewisse beloften en vrijmoedig kunnen zeggen: de Heere is mij een Helper; ik zal niet vreezen wat mij een mensch zal doen.

Wat kan een mensch tegenover zulk een Helper? Onder Zijn hoede zijn we veilig.

Voor eeuwig.

Dus ook in dezen benauwden tijd.

Want elke tijd luidt de eeuwigheid Gods in.

Dringt naar Christus' toekomst heen.

En dient Hem.

Vreest niet, gelooft alleen.

F. C. M.

KERKELUK LEVEN

Principiële verschil?

In „De Heral” van 5 Mei j.l. heeft Dr H. H. Kuyper een aanval gedaan op het wetenschappelijk karakter van de Theologische School te Kampen.

Het zou wellicht als verzuim van plicht van den rector dezer School beschouwd kunnen worden, wanneer hij daartegen geen verweer bood.

En zoo zie ik mij genoodzaakt, de bewering van Dr H. H. Kuyper, dat de Theologische School te Kampen geene Hoogeschool is, maar „een kweek- school voor predikanten”, met de daarvoor aan- gevoerde argumenten althans een weinig nader te onderzoeken.

Wanneer Dr H. H. Kuyper schrijft: „nu onze Synodes niet eens, maar meermalen het verzoek om aan deze School het promotierecht te ver- leenen, hebben afgewezen en zelfs verklaard heb- ben te 's Gravenhage, dat een Synode dat pro- motierecht niet verleen kan en het aan een kweekschool voor predikanten ook niet toekomt, ware het beter geweest, dit geschilpunt te laten rusten”, zou dit kunnen opgaan, wanneer deze Synodes, of althans die te 's Gravenhage, onfeil- baar waren, of ten minste in deze uitspraken en verklaringen voor onfeilbaar gehouden moesten worden. Maar nu ook de uitspraken en verklar- ings van Synodes, ook van deze Synodes, ge- toetst mogen worden op hare innerlijke houdbaar- heid en betreffende de gronden, waarop zij die laten rusten, is er alle recht om dat te doen. Over de wenschelijkheid kan verschillend geoordeeld worden, naar het belang, waarop men daarbij het oog heeft.

Dr H. H. Kuyper heeft tegen de besluiten der Sy- node te Leeuwarden in 1920, inzake de N. C. S. V., en tegen die van Utrecht in 1923, betreffende de Odd Fellows ook wel zijne bezwaren geuit. En nu zouden de bezwaren aangaande de Sy- nodale uitspraken over het promotierecht der Theologische School moeten zwijgen? De belangen der kerken kunnen te zwaar wegen, dan dat men naar zulk een „prêcher pour son saint” zou kun- nen luisteren. En dit laatste te minder, wanneer men bedenkt, dat mijn Ingezonden in „De Bazuin” van 1914 tegen bedoelde uitspraak en redeneering te 's Gravenhage, en mijn belooft over 't promotie- recht voor onderwijsinrichtingen in mijn „Het Meerderheidsrapport” etc., blz. 41 v.v., nog al- toos geene bespreking, laat staan weerlegging, ge- vonden hebben.

En zegt Dr H. H. Kuyper: „de goede verstand- houding, die nu jaren lang tusschen de Hoog- leeraren te Amsterdam en te Kampen bestaan heeft en den vrede in onze Kerken bevordert heeft, moet niet verstoord worden door polemie- ken, die beter gericht kunnen worden tegen de vijanden, die onze Kerken bedreigen”, dan doet zulk pleiten voor den vrede eenigszins zonderling aan na zoodanig polemisch stuk. En vanzelf komt dan de verzuchting op: had deze auteur eerst maar tot zichzelf gepreekt, vóór hij begonnen was zijn artikel te schrijven.

In elk geval ligt in zulk eene vermaning na zoodanig artikel geenerlei reden, de er in geuite beweringen en daarvoor aangevoerde argumen- teeringen niet nader te overwegen.

Dr H. H. Kuyper schrijft: „Want Calvijn heeft te Genève niet een kweekschool voor predikanten ge- sticht, maar een Hoogeschool, die bestemd was om alle wetenschappen te onderwijzen bij het licht van Gods Woord”. Hij stelt dus een onderscheid tusschen een „kweekschool voor predikanten” en eene Hoogeschool. En dat komt op onderscheiden wijs telkens in dit artikel uit. Wat is dan dat verschil, en wel een „principiële verschil”, tus- schen deze twee? Het schijnt hier, aan de wijze

van zegge Hoogeschool „om alle „natuurlijk „alleen ma „Maar dan „de Hande „en de La „de Medisc „lende Ho- „haar onde „strijken? „Kuyper, f „te Delft t „dachte ge „voering b „te onder „Hoogescl „stelling „... maar „dus niets „wezen. W „van Dr H „een groot „autoriteit „hij heeft „aanwijzing „hier aan „Nu trac „artikel o „te fondeer „Faculteit „beide sch „Theologis „schilt. En „„Het kara „toch, zoo „algemeen „kweek s „geheel „gaande „stuur d. „teit te Pa „Faculteit „over de f „Bedoelt c „Leiden, te „dam, geen „onderwijs „pelijke or „of de Ove „bestuur, c „kelijk zij „mocht zij „scheiden „Kampen „Parijs aan

Nu zou „ter en „belde inri „ondersche „aan te ge „inrichting „van wete „te stellen „van verzo „benoem „slist niet „inrichting „lend kara „van Dr H „gezegd, d „tusschen „Theologis „kring var „die haar „oogen ge „onderw „moeten „wijze e „wijs aa „haar o „stand h „Beeds d

Kuyper, i „in 1893 m „de Theol „etc. Wan „haalde „inrichting „niëren v „is, en be „gische Se „de door „heeft de „wat het „Kerken „Theologis „door Dr „den: „die „indien te „dende en „deele no „ste voor „is, de vo „der Theo „de heilig „wordt hi „logische „onderwij